

Р19 Ср II 426.1

ПРАКТИЧНО НАСТАВЛЕЊЕ

у

ГРЧКОМ ЈЕЗИКУ,

за

ШКОЛСКУ ПОТРЕБУ

и за

САМОУКЕ.

Написао

Никола Јанакидис,

Учитељ Грчког језика у Новомсаду.

У КАРЛОВЦЫ,

Митрополитско-Гимназијална Типографија.

1864.

Клас. бр. 22507

ПРАКТИЧНО НАСТАВЛЕНЬЕ

У ГРЧКОМ ЈЕЗИКУ.

П Р В И Д Е О.

1.

И писмена и њихов изговор.

(Грамама.)

Α	α	а	Алфа.	Ν	ν	н	Ни.
Β	β (β)	в	Вита.	Ξ	ξ	кс	Кси.
Γ	γ	г	Гама.	Ο	ο	о	Омикрон.
Δ	δ	д	Делта.	Π	π	п	Пи.
Ε	ε	е	Епсилон.	Ρ	ρ	р	Ро.
Ζ	ζ	з	Зита.	Σ	σ (ς)	с	Сигма.
Η	η	и	Ита.	Τ	τ	т	Таф.
Θ	θ	т	Тита.	Υ	υ	и	Ипсилон.
Ι	ι	і (j)	Юта.	Φ	φ	ф	Фи.
Κ	κ	к	Капа.	Χ	χ	х	Хи.
Λ	λ	л	Ламвда.	Ψ	ψ	пс	Пси.
Μ	μ	м	Ми.	Ω	ω	о	Омега.

За србске гласове.

б. г. д. ђ. ж. ћ. ц. ч. ш. џ. љ. њ.
μπ. γχ. ντ. γγ. σζ. κχ. τζ. τσ. σια. ντζ. λιε. νιε.

2.

С л о г о в и.

α	ε	η	ι	ο	υ	ω
a	e	и	и	o	и	o
Βα	βε	βη	βι	βο	βυ	βω
Γα	γε	γη	γι	γο	γυ	γω
Δα	δε	δη	δι	δο	δυ	δω
Ζα	ζε	ζη	ζι	ζο	ζυ	ζω
Θα	θε	θη	θι	θο	θυ	θω
Κα	κε	κη	κι	κο	κυ	κω
Λα	λε	λη	λι	λο	λυ	λω
Μα	με	μη	μι	μο	μυ	μω
Να	νε	νη	νι	νο	νυ	νω
Ξα	ξε	ξη	ξι	ξο	ξυ	ξω
Πα	πε	πη	πι	πο	πυ	πω
Ρα	ρε	ρη	ρι	ρο	ρυ	ρω
Σα	σε	ση	σι	σο	συ	σω
Τα	τε	τη	τι	το	τυ	τω
Φα	φε	φη	φι	φο	φυ	φω
Χα	χε	χη	χι	χο	χυ	χω
Ψα	ψε	ψη	ψι	ψο	ψυ	ψω.

3.

αι	αυ	ει	ευ	οι	ου	ηυ	υι
e	av	и	ев	и	y	иv	и
Βαι	βαυ	βει	βευ	βοι	βου	βηυ	
Γαι	γαυ	γει	γευ	γοι	γου	γηυ	
Δαι	δαυ	δει	δευ	δοι	δου	δηυ	
Ζαι	ζαυ	ζει	ζευ	ζοι	ζου	ζηυ	
Θαι	θαυ	θει	θευ	θοι	θου	θηυ	
Και	καυ	κει	κευ	κοι	κου	κηυ	

Λαι	λαυ	λει	λευ	λοι	λου	ληυ
Μαι	μαυ	μει	μευ	μοι	μου	μηυ
Ναι	ναυ	νει	νευ	νοι	νου	νηυ
Ξαι	ξαι	ξει	ξευ	ξοι	ξου	ξηυ
Παι	παυ	πει	πευ	ποι	που	πηυ
Ραι	ραυ	ρει	ρευ	ροι	ρου	ρηυ
Σαι	σαυ	σει	σευ	σοι	σου	σηυ
Ται	ταυ	τει	τευ	τοι	του	τηυ
Φαι	φαι	φει	φευ	φοι	φου	φηυ
Χαι	χαυ	χει	χευ	χοι	χου	χηυ
Ψαι	ψαι	ψει	ψευ	ψοι	ψου	ψηυ

4.

Р е ч и.

Ἄρ-τος,	ἀν-θος,	ἀγ-ρός,	ἀμ-νός.
Λεб,	цвет,	њива,	јагње.
Βῆ-μα,	βί-βλος,	βέ-λος,	βῶ-λος.
Κορακ,	књига,	стрела,	грудва.
Γά-λα,	γέ-νος,	γέ-ρων,	γυ-νή.
Μλεκο,	род,	старац,	жена.
Δά-σος,	δέ-ρας,	δό-μα,	δῶ-ρον.
Шума,	кожа,	дом,	дар.
Ἑλ-λάς,	ἔρ-γον	ἐλ-πίς,	ἔ-ρως.
Грчка,	дело,	нада,	љубав.
Ζῆ-λος,	ζύ-θος,	ζώ-νη,	ζω-μός.
Ревност,	пиво,	појас,	чорба.
Ἦ-λος,	ἦρ-ως,	ἦ-χος,	ἦ-ώς.
Клин,	јунак,	глас,	вора.
Θε-ός,	θέ-ρος,	θύ-ρα,	θή-ρα.
Бог,	жетва,	врата,	лов.
Ἴπ-πος,	ἴ-ρις,	ἴ-σος,	ἴ-ξός.
Ковъ,	дуга,	једнак,	лепак.

Κα-λός,	κα-λός,	κῆ-πος,	κό-νις.
Добар,	вао,	башта,	прах.
Λα-ός,	λέ-ων,	λί-θος,	λύ-κος.
Народ,	лав,	камен,	вук.
Μή-τηρ,	μῦ-θος,	μη-ρός,	μέ-λος.
Мати,	басна,	буτ,	песма.
Να-ός,	νέ-φος,	νό-μος,	νό-σος.
Храм,	облак,	закон,	болест.
Ξύ-λον,	ξῖ-φος,	ξέ-νος,	ξαν-θός.
Дрво,	мач,	стран,	смеђ.
Ὅμ-βρος,	ὄ-νυξ,	ὄ-ρος,	ὄ-φис.
Киша,	нокат,	гора,	змија.
Πα-τήρ,	πά-θος.	πό-θος,	πό-λις.
Отац,	страст,	жеља,	варош.
Ῥα-νις,	ρί-ζα,	ρό-ζος,	ρά-χис.
Кап,	корен,	чвор,	леђа.
Σο-φός,	σῶ-μα,	σα-νις,	στέ-γη.
Мудар,	тело,	даека,	кров.
Τά-φος,	τέ-λος,	τέλ-μα,	τρο-χός.
Гроб,	крај,	бара,	точак.
Ὑ-δωρ,	ῥμ-νος,	ῥ-βος,	ῥβ-ρις.
Вода,	песма,	грба,	грдња.
Φό-βος,	φθό-νος,	φó-ρος,	φύλ-λον.
Страх,	завиет,	данак,	лист.
Χρυ-σός,	χῆ-ρος	χρο-νος,	χω-λός.
Злато,	удов,	време,	ром.
Ψυ-χή,	ψό-γος,	ψυχ-ρός,	ψύ-χος.
Душа,	укор,	ладан,	зима.
Ὠ-μος,	ὦ-ρα	ὦ-κὺς,	ὦ-όν.
Рапе,	доба,	брз,	јаје.

5.

Βαί-νω	идем,	βου-λή	савет,
Γαῦ-ρος	горд,	γεί-των	сусед,
Δοῦ-λος	слуга,	δαυ-λός	угарак,
Ζεῦ-γος	пар,	ζεῦ-ξис	спарење,
Θαῦ-μα	чудо,	θαι-ρός	реза,
Και-ρός	време,	κοι-νός	обшти,
Μαῖ-α	бабица,	μοῖ-ρα	судба.
Ναύ-της	бродар,	νεῦ-μα	миг.
Ξαί-νω	чешем,	ξου-θός	лак.
Πνεῦ-μα	дух,	ποι-μήν	пастир.
Ρεῦ-μα	ток,	ρευ-στός	течни.
Σοῦβ-λα	ражан,	σαύ-ρα	гуштер.
Ταῦ-ρος	бик,	τεῖ-χος	зид.
Φαῦ-λος	рђав,	φεύ-γω	бежим.
Χει-μῶν	зима,	χοῖ-ρος	свиња.
Ψεῦ-δος	лаж,	φεύ-στης	лажа.
Χοῖ-κός	земљан,	αῦ-λος	невидим.
Θεῖ-κός	божанствен,	αἰ-διος	вечан.

6.

Ч и т а њ е.

Σήμερόν ἐστιν ἑορτή.	Данас је празник.
Αὔριόν ἐστι κυριακή.	Сутра је недеља.
Μεθαύριον εἶναι δευτέρα.	Прекосутра је понедељак.
Χθές ἦτο (ἦν) τρίτη.	Јуче бијаше вторник.
Προχθές ἦτο τετάρτη.	Прекјуче бијаше среда.
Ἐχθές δὲν ἦτο πέμτη.	Јуче није био четвртак.
Πότε εἶναι παρασκευή;	Кад је петак?
Πότε ἔχομεν σάββατον;	Кад имамо суботу?
Ἐγώ εἶμι ἀκόμη μαθητής.	Ја сам јошт ученик.
Σὺ δὲν εἶσαι πλούσιος.	Ти nisi богат.

Αὐτός ἐστι πολὺ καλός.
 Ποῦ εἶσι τὰ βιβλία μου;
 Δὲν ἦσαν καλοὶ ἄνθρωποι.
 *Ἐχω καλὴν μελάνην.
 *Ἐχεις κονδυλομάχαιρον;
 *Ἐχει λευκὸν χαρτίον.
 *Ἐχομεν πολλὰ βιβλία.
 *Ἐχετε ἓνα κονδύλιον;
 *Ἐχουσι καλὸν διδάσκαλον.

Он је врло добар.
 Где су моје књиге?
 Нису били добри људи.
 Имам доброг мастила.
 Имаш ли перорез?
 Има беле хартије.
 Имамо много књиге.
 Имате ли једно перо?
 Имају доброг учитеља.

7.

Π ο ζ δ ρ α ν ι .

Παρακαλῶ, κύριε
 Καλὴν ἡμέραν, φίλε.
 Καλὴν ἐσπέραν, πάτερ.
 Καλὴν νύχτα, μητέρα.
 Καλὴν ἔρεξιν, κύριε.
 Εἰς ὑγείαν τὸ γεῦμα.
 Εὐχαριστῶ, φίλε.
 Καλῶς ἦλθετε, ἀδελφέ.
 Τί κάμνετε; πῶς ἔχετε;
 Πολὺ καλὰ, χάρις τῷ Θεῷ.
 Ὑμεῖς δὲ, πῶς ἔχετε;
 Πότε ἦλθετε, κύριε;
 Προχθὲς πρωτῆ.
 *Ἐχετε τί καινόν;
 Δὲν ἤκουσα νέα.
 Πρέπει νὰ ὑπάγω.
 Σὺν Θεῷ, ἀδελφή.
 Δοῦλός σας ταπεινός.
 *Ὡραν καλὴν, φίλτατε.
 Σᾶς προσκυνῶ.

Молим, Господине.
 Добар дан, пријатељу.
 Добро вече, отче.
 Добру (лаку) ноћ, мати.
 Добар апетит, господине.
 На здравље ручак.
 Хвала, пријатељу.
 Добро дошли, брате.
 Шта радите? како сте?
 Врло добро, хвала Богу.
 А ви, како сте?
 Кад сте дошли, господине?
 Прекјуче у јутро.
 Имате ли шта ново?
 Нисам чуо новости.
 Морам ићи.
 С Богом, сестро.
 Слуга покоран.
 Срећан пут, љубезни.
 Клањам се.

8.

Кратка изреченија.

- Ὁ Θεός ἐστι ποιητής τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς. Бог је творац неба и земље.
- Ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ ἐστὶν ἀρχὴ καὶ βᾶσις πάσης ἀρετῆς καὶ σοφίας. Страх Божији јесте почетак и основ сваке добродетељи и мудрости.
- Ὁ ἄνθρωπος ἐστὶ ποίημα τοῦ παντοδυνάμου Θεοῦ. Човек је створ свемогућега Бога.
- Ὁ ἄνθρωπος χρεωστεῖ ἀδιστακτικῶς πιστεῦειν τὴν ὑπαρξίν τοῦ Θεοῦ. Човек је дужан недвоумно веровати биће Божије.
- Ἡ τάξις τοῦ παντός ἐστὶ δημιουργήμα ἐνός ὑπερτάτου, πανσόφου καὶ πανδυνάμου ὄντος. Поредак света јесте створ једног највишег, премудрог и свемогућег суштества.
- Τοῦτο τὸ ἀκατανόητον καὶ παντέλειον ὄν ἐστὶν ὁ Θεός. Ово непостижимо и најсавршеније суштество јест Бог.
- Ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ Θεοῦ βλέπει καὶ τὰ ἀπόκρυφα τῆς τοῦ ἀνθρώπου καρδίας. Око Божије види и тајне човечијег срдца.
- Φύλαττε τὴν πίστιν σου. Чувај твоју веру.
- Ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων ἐστὶ νεκρά. Вера без дела је мртва.
- Ἡ βᾶσις τῆς χριστιανικῆς πίστεως ἐστὶν ἡ ἀγάπη καὶ ἡ δικαιοσύνη. Основ христијанске вере јесте љубав и правда.
- Ἀγάπα εἰρήνην, ἀλήθειαν καὶ ὁμόνοιαν. Љуби мир, истину и слогу.
- Ὅπου ἐστὶν εἰρήνη καὶ ὁμόνοια, ἐκεῖ καὶ ὁ Θεός. Где је мир и сагласије, тамо је и Бог.
- Σέβου τοὺς γονεῖς, γέροντας, νόμους καὶ τοὺς ἀρχοντας. Поштуј родитеље, старце, законе и старешине.

Ὅστις φοβεῖται τὸν Θεόν, τιμᾶ καὶ γηροκομεῖ τοὺς γονεῖς αὐτοῦ.	Који се боји Бога, тај поштује и рани у старости родитеље своје.
Οἱ ἄρχοντές εἰσι φύλακες τῶν νό- μων.	Старешине су чувари закона.
Οἱ μὲν νόμοι εἰσὶ ψυχὴ τῆς πολι- τείας, τὸ δὲ στήριγμα τῶν νό- μων ἡ καλὴ ἀνατροφή τῶν πο- λιτῶν.	Закони су душа држави, а под- пора је законима добро во- спитање грађанско.
Τὸ πολυτιμώτατόν ἐστι τῷ ἀν- θρώπῳ ἡ σταθερᾶ ὑγεία.	Најдрагоценија ствар човеку јесте постојано здравље.
Ὁ φόβος βλάπτει τὴν ὑγείαν.	Страх шкоди здрављу.
Ἄκουε πολλὰ καὶ λάλει ὀλιγα.	Слушај много и говори мало.
Φοβοῦ τὸν Θεόν καὶ τίμα τὸν βα- σιλέα.	Бој се Бога и поштуј краља (цара).
Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μη- τέρα σου.	Поштуј отца твога и матер твоју.
Ἀγάπα τοὺς ἀδελφούς σου καὶ τὰς ἀδελφάς σου.	Љуби браћу твоју и сестре твоје.
Λέγε πάντοτε ἀλήθειαν.	Говори свагда истину.
Πράττε καλὰ ἔργα.	Чини добра дела.

9.

Μυδρα изречениа.

Ὁ Ἀριστοτέλης ἐρωτηθεὶς ὑπό- τινος, τί ἐστὶ φίλος; μία ψυχὴ, εἶπεν, εἰς δύο σώματα.	Аристотел запитан од не- кога, шта је пријатељ? једна душа, рече, у два тела.
Ὁ Σωκράτης ἐρωτηθεὶς, τί ζῶ- ον ἐστὶν ὠραιότατον; εἶπεν, ἄν- θρωπος στολισμένος μὲ παιδείαν.	Сократ запитан, које је жи- вотно најлепше? рече, човек украшен с наукама.
Ὁ Βίας ἐρωτηθεὶς, τίς ἄριστος	Вијас запитан, ко је нај-

σύμβουλος; ὁ καιρὸς, ἀπεκρίθη.

Ἀλέξανδρος ὁ μέγας, ἐρωτηθεὶς παρὰ τινος, ποῦ ἔχει τοὺς θησαυροὺς αὐτοῦ; ἰδοὺ ἀπεκρίθη, δεικνύων τοὺς φίλους αὐτοῦ.

Ἄγισ. ὁ τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεὺς, ἐρωτηθεὶς, πόσους στρατιώτας ἔχει; τόσους, εἶπεν, ὅσοι εἰσὶν ἀρχετοὶ, ἵνα τρέψωσι τοὺς πολεμίους εἰς φυγὴν.

Λεωνίδας, ὁ βασιλεὺς τῶν Λακεδαιμονίων, ὅταν τὸν ἔγραψεν ὁ Ξέρξης ἵνα τῷ στείλῃ τὰ ὄπλα, ἀπεκρίθη: Ἐλθέ καὶ λάβε αὐτά.

Ὁ αὐτὸς, λέγοντάς τῳ εἰς στρατιώτης, οἱ ἐχθροὶ εἰσὶν ἐγγὺς ἡμῶν, καὶ ἡμεῖς, εἶπεν, ἐσμὲν ἐγγὺς αὐτῶν.

Ὁ σοφὸς Ἀνάχαρσις ὄνειδιζόμενος ὑπὸ τινος Ἀθηναίου ὅτι ἦν Σκύθης, ἀπεκρίθη: ἐμοὶ μὲν ἐστὶν ὄνειδος ἡ πατρίς, σὺ δὲ εἶσαι ὄνειδος τῆς πατρίδος.

Ὁ σοφὸς Λάσος ἐρωτηθεὶς, τί ἐστὶ σοφώτατον; ἡ πεῖρα, ἀπεκρίθη.

Ὁ Κλεάνθης ὄνειδιζόμενος ὑπὸ τινος, ὡς δειλὸς, ἀπεκρίθη: διὰ τοῦτο καὶ ὀλίγα ἀμαρτάνω.

бољи саветник? време, одговори.

Александер велики, запитан од некога, где му је сокровиште његово? ето, одговори, показујући на његове пријатеље.

Агис, Лакедимонски краљ, запитан, колико има војника? толико, рече, колико је довољно да обрете непријатеље к бегству.

Леонидас, краљ Лакедемонски, кад му је писао Ксеркс да му пошље оружје, одговори: Дођи и узми га.

Он исти, говорећи му један војник: непријатељи су близу нас, и ми смо, рече, близу њих.

Мудри Анахарсис укорен од некога Атињанина, да је Скитјанин, одговори: мени је укор отачаство, а ти си укор отачаства.

Мудри Ласон запитан, шта је најмудрије? искуство, одговори.

Клејант укорен од некога као страшљивац, одговори: зато и мало грешим.

Ὁ Διογένης ἐνουθέτει τινὰ πο-
νηρὸν, καὶ ὅταν τὸν ἠρώτησε τίς
τὶ κάμνει; εἶπε, λευκαίνω Αἰθίοπα.

Ὁ σοφὸς Χίλων ἐρωτηθεὶς,
παρά τινος, τί πράττει ὁ Θεός; ἀ-
πεκρίθη: τοὺς μὲν ὑψηλοὺς ταπει-
νώνει, τοὺς δὲ ταπεινοὺς ὑψώνει.

Ὁ Πυθαγόρας ἐρωτηθεὶς, πῶς
πρέπει νὰ φέρεται τίς πρὸς τὴν ἀ-
χάριστον πατρίδα; καθὼς πρὸς μη-
τέρα, ἀπεκρίθη.

Ἡ Θεανὼ ἐρωτηθεῖσα; τί ἐστι
πρέπον τῇ γυναικί; εἶπεν, ἀρέσκειν
τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς.

Ὁ Ἀνάχαρσις ἐρωτηθεὶς, τί ἐ-
στι κάκιστον, καὶ τί κάλλιστον τῷ
ἀνθρώπῳ; ἡ γλῶσσα, εἶπε, διότι
αὐτὴ ἐστι τὸ ὄργανον καὶ τῶν κα-
κῶν καὶ τῶν καλῶν.

Ὁ Διογένης ἐρωτηθεὶς, ποῖα
ὄμματα βλέπουσι καλῆτερα; τῶν
φθονερῶν ἀπεκρίθη, διότι βλέπουσι
καὶ ἐκεῖνα ὅπου δὲν ὑπάρχουσιν.

Ὁ Ἀπολλώνιος ἐρωτηθεὶς, τί
ἐστι μέγιστον καλὸν τῷ ἀνθρώπῳ;
εἶπε, τὸ καλῶς ἀποθανεῖν.

Ἐπροβλήθη ποτὲ τοῖς ἑπτὰ σο-
φοῖς τῆς Ἑλλάδος, τίς ἐστὶν ἡ ἀ-
ρίστη πολιτεία; ὁ μὲν Βίας εἶπεν:
„Ἡ πολιτεία εἰς ἣν οὐδεὶς ἐστι
τῶν νόμων ἀνώτερος“. Ὁ δὲ Θα-

Диоген поучаваше некога
лукавога; а кад га запита неки
шта ради? рече: белим Арапина.

Мудри Хилон запитан од
некога, шта ради Бог? одго-
вори: горде понижава, а сми-
рене узвишава.

Питагора запитан, како
треба да се обхођава ко према
неблагодарној отачбини? као
према матери, одговори.

Тејано запитана, шта доли-
кује жени? рече: допасти се
мужу своме.

Анахарсис запитан, шта је
најгоре, и шта је најбоље чо-
веку? језик, рече, јербо је он
орудије и рђавства (зла) и
добра.

Диоген запитан, које очи
виде боље? завидљиве, од-
говори, јербо виде и оно што
није.

Аполоније запитан, шта је
највеће добро човеку? рече:
лепо (сретно) умрети.

Предложено је негда сед-
морици мудраца Грчких, која
је најбоља држава? Вијас, ре-
че: „држава у којој нико није
већи од закона.“ Талис др-

λῆς „Ἡ πολιτεία τῆς ὁποίας οἱ πολῖται οὐκ εἰσιν οὔτε ὑπερμέτρως πλούσιοι, οὔτε ὑπερμέτρως πτωχοί“. Ὁ δὲ Ἀνάχαρσις ὁ Σκύθης: „Ὅπου τιμᾶται ἡ ἀρετὴ καὶ μισεῖται ἡ κακία“. Ὁ δὲ Πιττακὸς: „Ἡ πολιτεία ἐν ἣ τὰ ἀξιώματα δίδονται τοῖς ἐναρέτοις καὶ οὐχὶ τοῖς πονηροῖς“. Ὁ δὲ Κλεόβουλος: „Ἡ πολιτεία ἧς οἱ πολῖται φοβοῦνται μᾶλλον τὴν μομφὴν ἢ τὴν ποινὴν“. Ὁ μὲν Χίλων: „Ἡ πολιτεία ὅπου οἱ νόμοι ἀκούονται μᾶλλον παρὰ οἱ ῥήτορες“. Ὁ δὲ Σόλων, εἶπεν: „Ἡ ἀρίστη πολιτεία ἐστὶν ἐκείνη εἰς ἣν ἡ προσβολὴ κατὰ τοῦ ἐλαχίστου τῶν πολιτῶν, θεωρεῖται ὡς προσβολὴ ὅλης τῆς πολιτείας“.

жава које грађани нису нити преко мере богати, нити преко мере сиромашни.“ А Скитјанин Анахарсис „где се поштује добродетељ а ненавиди злоба.“ Питак „држава у којој се достојанства дају добродетељнима, а не лукавима.“ Клеовул „држава које се грађани боје већма укора него казни.“ Хилон „држава где се закони слушају већма неголи говорници (оратори).“ А Солон, рече: „најбоља је држава она у којој напаст противу најмањег од грађана, сматра се као напаст целе државе.“

10.

М о л и т в е.

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς, † καὶ τοῦ Υἱοῦ, † καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, † Ἀμήν.
Δόξα σοι ὁ Θεὸς ἡμῶν, δόξα σοι.

Во имја Отца, † и Сина † и Свјатаго Духа. † Амин.

Слава Тебје Боже наш, слава Тебје.

Βασιλεῦ οὐράνιε, παράκλητε, τὸ Πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁ πανταχοῦ παρῶν καὶ τὰ πάντα πληρῶν, ὁ θησαυρὸς τῶν ἀγαθῶν, καὶ ζωῆς χορηγός, ἐλθέ, καὶ σκήνωσον ἐν ἡμῖν, καὶ καθάρισον ἡμᾶς ἀπὸ

Царју небесни, утјешитељу, душе истини. иже вездје си, и свеја исполњајај, сокровиште Благих, и жизни податељу, пријди и всели сеја в' ни, и очисти ни, от всјакија скверни,

πάσης κηλίδος, καὶ σῶσον ἀγαθὰς ψυχὰς ἡμῶν. | и спаси блаже души нашја.

Ἅγιος ὁ Θεὸς, ἅγιος ἰσχυρὸς, ἅγιος ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς. | Свјати Боже, свјати крјепки, свјати безсмртни, помилуј нас.

Δόξα Πατρὶ, καὶ Υἱῷ, καὶ Ἁγίῳ Πνεύματι· καὶ νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν. | Слава Отцу, и Сину, и Свјатому Духу, и нише, и присно, и во вјеки вјеков. Амин.

Παναγία Τριάς, ἐλέησον ἡμᾶς. Κύριε ἰλάσθητι ταῖς ἀμαρτίαις ἡμῶν. Δέσποτα συγχώρησον τὰς ἀνομίας ἡμῶν. Ἄγιε ἐπίσκεψαι, καὶ ἴασαι τὰς ἀσθενείας ἡμῶν, ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός σου. Κύριε ἐλέησον. | Преевјатаја Троице помилуј нас; Господи очисти грјехи нашја; Владико прости беззаконија наша; Свјати посјети и исцјели немощи нашја, имене твојега ради. Господи помилуј.

Δόξα, καὶ νῦν. | Слава и нише.

Πάτερ ἡμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου. Ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου. Γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον, δός ἡμῖν σήμερον. Καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν. Καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν. Ἀλλὰ ῥύσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. Ἀμήν. | Отче наш, иже јеси на небесех. Да свјатитеја имја твоје. Да пријдет царствије твоје. Да будет воља твоја, јако на небеси и на земљи. Хлјѣб наш насуштни, дажд нам днес. И остави нам долги нашја, јакоже и ми остављајем должником нашим. И не введи нас во искушеније. Но избави нас от лукаваго. Амин.

Θεοτόκε παρθένε, χαῖρε κεχαριτωμένη Μαρία, ὁ Κύριος μετὰ σοῦ. Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξὶ καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου, ὅτι σωτῆρα ἔτεκες τῶν ψυχῶν ἡμῶν. | Богородице дјево, радујсја благодатнаја Марије, Господ е' тобоју; Благословена ти в' женах, и благословен плод чрева твојега, јако спаса родила јеси душ наших.

Ἡ ἐλπίς μου ὁ Πατήρ, καταφυγή μου ὁ Υἱός, σκέπη μου τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, Τριάς Ἁγία δόξα σοι.

1. Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, Πατέρα, παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὁρατῶν τε πάντων, καὶ ἀοράτων.

2. Καὶ εἰς ἓνα Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ, τὸν μονογενῆ, τὸν ἐκ τοῦ Πατρὸς γεννηθέντα πρὸ πάντων τῶν αἰώνων. Φῶς ἐκ φωτός, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, γεννηθέντα οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ Πατρὶ, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο.

3. Τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν, κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν, καὶ σαρκωθέντα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου, καὶ Μαρίας τῆς παρθένου καὶ ἐνανθρωπήσαντα.

4. Σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου, καὶ παθόντα, καὶ ταφέντα.

5. Καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς γραφάς.

6. Καὶ ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανοὺς, καὶ καθεζόμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρὸς.

7. Καὶ πάλιν ἐρχόμενον μετὰ

Упованије моје Отец, при-
бјежиште моје Син, покров мој
Дух Свјати, Троице Свјатаја
слава тебје.

1. Вјерују во јединаго Бога,
Отца, вседержитеља, творца
небу и земљи, видимим же
всјем и невидимим.

2. И во јединаго Господа
Исуса Христа, Сина Божија је-
динороднаго, иже от Отца рож-
деннаго преже всјех вјек.
Свјета от свјета, Бога истина,
от Бога истина, рождена, не-
сотворена, јединосущтна От-
цу, имже веја биша.

3. Нас ради человек, и на-
шего ради спасенија, сшедша-
го с' небес, и воплотившасја
от Духа Свјата, и Марији дје-
ви, и вочеловјечшасја.

4. Распјатаго же за ни при
Понтијстјем Пилатје, и стра-
давши, и погребена.

5. И воскресшаго в' трети
ден по писанијем.

6. И возшедшаго на небеса,
и сједјашта о деснују Отца.

7. И наки грјадуштаго со

δόξης, κρίναι ζῶντας καὶ νεκρούς, οὐ τῆς βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος. славоју, судити живим и мерт-
вим, јегоже царствију не бу-
дет конца.

8. Καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἁ- 8. И в' Духа Свјатаго, Го-
γιον, τὸ Κύριον τὸ Ζωοποιόν, τὸ спода Животворјаштаго, иже
ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον, τὸ от Отца исходјаштаго, иже со-
σὺν Πατρὶ καὶ Υἱῷ συνπροσκυνού- Отцем и Сином споклањајема,
μενον καὶ συνδοξαζόμενον, τὸ λα и славима, глаголавшаго про-
λῆσαν διὰ τῶν προφητῶν. роки.

9. Ἐἰς μίαν, Ἀγίαν, καθολικὴν, 9. Во једину, Свјатују, со-
καὶ ἀποστολικὴν ἐκκλησίαν. борнују, и апостолскују цер-
ков.

10. Ὁμολογῶ ἐν βάπτισμα, εἰς 10. Исповједују једино кре-
ἀφεσιν ἁμαρτιῶν. штеније, во оставленије грје-
хов.

11. Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκ- 11. Чају воскресенија мерт-
ρῶν. вих.

12. Καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος 12. И жизни будуштаго вје-
αἰῶνος. Ἀμήν. ка. Амин.

Δι' εὐχῶν τῶν Ἀγίων Πατέρων 11. Молитвами Свјатих Отец на-
ἡμῶν, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ ὁ Θεὸς ших Господи Исусе Христе
ἡμῶν, ἐλέησον ἡμᾶς. Ἀμήν. Боже наш, помилуј нас. Амин.

11.

Заповести Божији.

1. Ἐγώ εἰμι Κύριος ὁ Θεός σου, 1. Ав јесм Господ Бог твој,
οὐκ ἔσονται σοι Θεοὶ ἕτεροι πλὴν да не будут тебје бози ини,
ἐμοῦ. развје Мене.

2. Οὐ ποιήσεις σεαυτῷ εἰδω- 2. Не сотвори себје кумира,
λον, οὐδὲ παντὸς ὁμοίωμα, ὅσα ἐν и вејакаго подобија, јелика на
τῷ οὐρανῷ ἄνω, καὶ ὅσα ἐν τῇ γῆ небеси горје, и јелика на земљи

κάτω, καὶ ὅσα ἐν τοῖς ὕδασιν ὑποκάτω τῆς γῆς, οὐ προσκυνήσεις αὐτοῖς, οὐδὲ μὴ λατρεύσεις αὐτοῖς.

3. Οὐ λήψῃ τὸ ὄνομα Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου ἐπὶ ματαίῳ.

4. Μνήσθητι τὴν ἡμέραν τῶν Σαββάτων ἀγιάζειν αὐτήν· ἕξ ἡμέρας ἔργα, καὶ ποιήσεις πάντα τὰ ἔργα σου, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ σάββατα Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου.

5. Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου, ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ ἵνα μακροχρόνιος γένη ἐπὶ τῆς γῆς.

6. Οὐ φονεύσεις.

7. Οὐ μοιχεύσεις.

8. Οὐ κλέψεις.

9. Οὐ ψευδομαρτυρήσεις κατὰ τοῦ πλησίου σου μαρτυρίαν ψευδῆ.

10. Οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίου σου, οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν οἰκίαν τοῦ πλησίου σου, οὐδὲ τὸν ἀγρόν αὐτοῦ, οὐδὲ τὸν παῖδα αὐτοῦ, οὐδὲ τὴν παιδικήν αὐτοῦ, οὔτε τοῦ ὑπόζυγιου αὐτοῦ, οὔτε παντὸς κτήνους αὐτοῦ, οὔθ' ὅσα τοῦ πλησίου σου ἐστί.

низу, и јелика в' водах под земљеју, да не поклонишисја им, ни послужиши им.

3. Не возмеш имене Господа Бога твојега всује.

4. Помни дењ субботни, же же свјатити јега, шест днеј дјелај, и сотвориши в' них всја дјела твоја, в' дењ же седми Суббота Господу Богу твојему.

5. Чти отца твојега и матер твоју, да благо ти будет, и да долгољетен будеш на земљи.

6. Не уби.

7. Не прељуби сотвори.

8. Не укради.

9. Не послушествуј на друга твојега свидјетелства ложна.

10. Не пожелај жени икрењаго твојега: не пожелај дому ближњаго твојега, ни села јега, ни раба јега, ни рабини јега, ни вола јега, ни осла јега, ни всјакаго скота јега, ни всего јелика сут ближњаго твојега.

12.

Б ρ ο ј е в и.

Εἷς. μία, ѓν, један, на, но,	α'	πεντήκοντα πεδесет,	υ'
δύο два, две, два,	β'	έξήκοντα шесдесет,	ξ'
τρία три,	γ'	έβδομήκοντα седамдесет	ό'
τέσσαρα четири,	δ'	ογδοήκοντα осамдесет,	π'
πέντε пет,	ε'	έννενήκοντα деветдесет,	Ϛ'
έξ шест,	ς'	έκατόν сто, стотина	ρ'
έπτά седам,	ζ'	διακόσια двеста,	σ'
οκτώ осам,	η'	τριακόσια триста,	τ'
έννέα девет	θ'	тетраκόσια четири стотине,	υ'
δέκα десет,	ι'	πεντακόσια пет стотина	φ'
ένδεκα еданаест,	ια'	έξακόσια шест стотина	χ'
δώδεκα дванаест,	ιβ'	έπτακόσια седам стотина,	ψ'
δεκατρία τринаест,	ιγ'	οκτακόσια осам стотина,	ω'
δεκατέσσαρα четрнаест	ιδ'	έννεακόσια девет стотине,	Ϙ'
δεκαπέντε петнаест,	ιε'	χιλία-δες χιλјаду, а,	α
δεκαέξ шестнаест,	ισ'	μύρια десет χιλјада,	ι
δεκαεπτά седамнаест,	ιζ'	πρώτος, η, ον први, а, о,	
δεκαοκτώ осамнаест,	ιη'	πέμτος, η, ον, пети, а, о,	
δεκαέννέα деветнаест	ιθ'	δέκατος, η, ον, десети, а, о,	
είκοσι двадесет,	κ'	είκοστός, η, ον, двадесети, а, о,	
τριάκοντα тридесет,	λ'	έκατοστός, η, ον, стотинити, а, о,	
τεσσαράκοντα четрдесет,	μ'	χιλιοστός, η, ον, χιλјадити, а, о.	

